

Broj: 03-04-859-11/2025
Sarajevo, 18.03.2026. godine

**PARLAMENT FEDERACIJE
BOSNE I HERCEGOVINE**

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
**PARLAMENT FEDERACIJE
SARAJEVO**

Primljeno: 23-03-2026			
Org. jed.	Broj	Priloga	Vrijednost
05/1	-02-	294	/25

- Predstavnički dom-

PREDMET: IZJAŠNENJE VLADE FEDERACIJE BIH

Poštovani,

Na osnovu člana 51. Poslovnika o radu Vlade Federacije Bosne i Hercegovine - Prečišćeni tekst - („Službene novine Federacije BiH“, br. 6/10, 37/10, 62/10, 39/20 i 67/21), Vlada Federacije Bosne i Hercegovine je, nakon razmatranja Inicijative za formiranje Fonda za pravednu tranziciju rudarskih područja, koju je podnio Admir Čavalić, poslanik u Predstavničkom domu Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, na 68. sjednici održanoj 18.03.2026. godine, utvrdila Izjašnjenje koje u prilogu dostavljam.

S poštovanjem,

PREMIJER
Nermin Nikšić

CO: **FEDERALNO MINISTARSTVO ENERGIJE, RUDARSTVA I INDUSTRIJE**
gosp. Vedran Lakić, ministar

Prilog: kao u tekstu

Na osnovu člana 51. Poslovnika o radu Vlade Federacije Bosne i Hercegovine - Prečišćeni tekst - („Službene novine Federacije BiH“, br. 6/10, 37/10, 62/10, 39/20 i 67/21), a u vezi s članom 116. Poslovnika Predstavničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br: 69/07, 2/08, 26/20 i 13/24), nakon razmatranja Inicijative za formiranje Fonda za pravednu tranziciju rudarskih područja, koju je podnio Admir Čavalić, poslanik u Predstavničkom domu Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, Vlada Federacije Bosne i Hercegovine je na 68. sjednici održanoj 18.03.2026. godine, utvrdila sljedeće

IZJAŠNENJE

Vlada Federacije Bosne i Hercegovine ističe da će ponuđenu inicijativu koju je podnio Admir Čavalić, poslanik u Predstavničkom domu Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine razmotriti nakon što se donesu određene strategije koje su u fazi izrade u Federalnom ministarstvu energije, rudarstva i industrije i izvrši cjelokupnu analizu opravdanosti ovakvog fonda te mogućnošću punjenja istog.

Obrazloženje

Dostavljena zastupnička inicijativa zastupnika u Predstavničkom domu Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine Admira Čavalića, a koja je Vladi Federacije Bosne i Hercegovine dostavljena aktom predsjedatelja Zastupničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine broj: 05/1-02-294/25 od 17.06.2025. godine, glasi:

„Prema Vladi Federacije Bosne i Hercegovine predlažem formiranje Fonda za pravednu tranziciju rudarskih područja kako bi se olakšala ekonomska transformacija tih regija“.

Obrazloženje: Pravedna tranzicija energetskog sektora predstavlja plansko upravljanje kratkoročnim i dugoročnim finansijskim troškovima/investicionim ulaganjima u postepeno ukidanje uglja a uporedo obezbjeđenje efikasnog sistema socijalne sigurnosti, iznalaženje realne i adekvatne alternative za sigurno snabdijevanje energijom u skladu sa raspoloživim resursima i uspješnu promjenu ekonomske strukture regiona bogatim ugljem, a sve to kroz nacionalno utvrđene strateške ciljeve, nacionalno, regionalno i lokalno dobro osmišljene mjere, pripremljene lokalne i regionalne investicione planove i privredne pravce razvoja, kao i razvoja novog kolektivnog i kulturnog identiteta. Proces pravedne tranzicije u državama bogatim ugljem je dugoročan proces i zahtijeva ogromna finansijska sredstva za uspješnu realizaciju. Europska Unija je obezbjedila Fond za pravednu tranziciju koji mogu koristiti samo države članice EU kao nepovratnu pomoć za regije pogođene procesom pravedne tranzicije. Obzirom da Bosna i Hercegovina nije članica EU jedina dostupna sredstva koja obezbjeđuje EU odnose se na sredstva koja se mogu koristiti u vidu dugoročnih povoljnih kredita koje plasiraju odabrane banke. U proces pravedne tranzicije neophodno je da budu uključeni, svako iz svoje nadležnosti, federalni i kantonalni upravni organi, lokalne zajednice, EP BiH, sindikati rudnika, i kako bi se na vrijeme osigurala socijalna i ekonomska zaštita ljudi, zaštita imovine, osigurao što manji negativni uticaj na okoliš, lokalnu zajednicu i širi društveno-ekonomski kontekst regiona. U skladu sa navedenim, šaljem inicijativu za formiranje Fonda za pravednu tranziciju na nivou FBiH

kao entiteta unutar Bosne i Hercegovine. Unaprijed zahvalan na odgovoru na ovu inicijativu.

- Vlada Federacije Bosne i Hercegovine je na 59. redovnoj sjednici održanoj 30.07.2025. godine, usvojila Prijedlog Zakona o rudarstvu Federacije Bosne i Hercegovine, o kojem bi se trebalo raspravljati u Parlamentu Federacije BiH.
- Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije je izradilo Nacrt zakona o zatvaranju RMU „Zenica“ d.o.o. Zenica i dostavilo Vladi Federacije BiH na usvajanje.
- Obzirom da se na nivou Bosne i Hercegovine ne vode aktivnosti na izradi Strategije pravedne tranzicije energetskog sektora, Vlada Federacije BiH je na prijedlog Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije na svojoj 33. sjednici održanoj 30.04.2024. godine, donijela Odluku o izradi Strategije pravedne tranzicije energetskog sektora Federacije BiH do 2030. godine sa projekcijom do 2050. godine („Službene novine Federacije BiH“ broj 33/24).
- Donesena je Odluka o izradi Energetske strategije Federacije BiH za period 2025.- 2035. godine, sa projekcijom do 2055. godine, broj: 2094/2024, od 30.12.2024. godine; Formirana je Radna grupa za izradu Projektnog zadatka za izradu Energetske strategije Federacije BiH za period 2025.- 2035. godine, sa projekcijom do 2055. godine. Dostavljena je informacija o Projektnom zadatku za izradu Energetske strategije, Vladi Federacije BiH, na razmatranje i usvajanje, zajedno sa Projektnim zadatkom za izradu Energetske strategije, i sa kriterijima odabira pružaoca usluga i osoblja.
- U oktobru 2024. godine, Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije je izradilo: Plan uključivanja zainteresiranih strana (PUZS) za Pravednu tranziciju u odabranim regijama uglja u Bosni i Hercegovini; Okvir okolišnog i socijalnog upravljanja (ESMF) za Pravednu tranziciju u odabranim regijama bogatim ugljem u Bosni i Hercegovini i Okvir za korištenje zemljišta i obnovu sredstava za život (LULRF) za Pravednu tranziciju u odabranim regijama bogatim ugljem u Bosni i Hercegovini u formi Nacrta.

Strategija pravedne tranzicije predstavljat će instrument na federalnom nivou čiji je cilj da postepeno prelazi na privredu s niskom emisijom stakleničkih plinova, kroz međusektorske aktivnosti (građevinarstvo, saobraćaj, poljoprivredu, proizvodnu industriju novijih generacija, nove tehnologije i dr.), iznađe najbolji način i mogućnosti dugoročnog zapošljavanja radnika i rješavanja socijalnog aspekta ugroženih tranzicijom, svih onih koji su ostali bez posla zatvaranjem rudnika uglja i uopšte radnog stanovništva u regijama u kojim je uglj bio nosilac razvoja privrede. Izradom i usvajanjem Strategijom pravedne tranzicije identifikuju se ciljevi i utvrđuju mjere potrebne za realizaciju ciljeva, kako bi se osigurao pravedan, pošten i podržavajući tretman radnika i lokalnih zajednica i širih regiona koje su zahvaćene i uslovno rečeno oštećene u ovoj tranziciji.

Na 34. sjednici Vlade Federacije BiH, održanoj 14.05.2024. godine, Vlada Federacije BiH je usvojila Informaciju o poduzimanju mjera na aktivnostima pravedne tranzicije u regijama bogatim ugljem.

Proces pravedne tranzicije iziskuje ogromna finansijska sredstva koja je potrebno obezbjediti i dugoročno implementirati. Bosna i Hercegovina nije sposobna finansijski provesti proces tranzicije i zavisna je od finansijskih fondova EU koji su namjenski osnovani za proces dekarbonizacije EU i zemalja zapadnog Balkana.

EU putem svojih namjenskih fondova finansira procese pravedne tranzicije za države članice EU, dok za države koje nisu članice finansiranje projekata i procesa pravedne tranzicije moguće je ostvariti samo putem posebno odvojenih finansijskih donacija koje se prvenstveno odnose na tehničku pomoć za pripremu procesa pravedne tranzicije. Jedina raspoloživa finansijska sredstva koja je moguće ostvariti za implementaciju pravedne tranzicije u državama Zapadnog Balkana su sredstva iz povoljnih kredita koje plasiraju investicione banke a koja je EU predvidjela za ove namjene.

Na zahtjev Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa (MVTEO) BiH, od oktobra 2021. do aprila 2023. godine Svjetska banka je provela projekat pripreme Mape puta za pravednu tranziciju u regijama uglja Bosne i Hercegovine. Metodološki okvir Svjetske banke za tranziciju sektora uglja s jedne strane razmatra aktivnosti i politike direktno vezane za klimatske promjene i tranziciju energetskog sektora, dok, istovremeno, s druge strane uzima u obzir i kontekst šire društvene pravednosti tranzicije, uviđajući hitnost rješavanja trenutnih potreba za novim radnim mjestima, pristupom boljim uslugama, programima socijalne zaštite, itd.

Kao dio podrške pravednoj tranziciji u regijama uglja u Federaciji BiH, uporedo sa izradom Mape puta, Svjetska banka je, u dogovoru sa nadležnim institucijama i kompanijama, krenula u pripremu investicionog Projekta pravedne tranzicije u Federaciji BiH fokusiranog na rudnike RMU "Zenica" d.o.o. - Zenica, RMU "Kakanj" d.o.o. – Kakanj, RU "Kreka" d.o.o. –Tuzla i RMU "Banovići" d.d. Banovići (u daljem tekstu: Projekat).

Projekat Svjetske banke predstavlja samo prvi korak u složenom procesu tranzicije u regijama uglja u Federaciji BiH. Kako bi se proces tranzicije u potpunosti implementirao, imajući u vidu njegove ukupne troškove, pored partnerstva sa Svjetskom bankom i drugim međunarodnim razvojnim institucijama u budućnosti će se morati razmotriti različiti vidovi partnerstva između javnog i privatnog sektora uključujući i druge međunarodne finansijske institucije.

Investicionim Projektom Svjetske banke predviđene su sljedeće komponente:

- uspostava institucionalne podrške svih nivoa vlasti koji će implementirati i podržati proces pravedne tranzicije u lokalnim zajednicama i regijama gdje je proizvodnja uglja aktivna,
- analiza i dubinska procjena primjenljivosti postojeće zakonske regulative i zahtjevi za izmjene i dopune u službi uspješnog pristupa pravednoj tranziciji,
- prenamjena zemljišta na aktivnim i neaktivnim rudničkim površinama za buduću alternativnu produktivnu upotrebu,
- instalacija postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora,
- podršku tranziciji radne snage koja uključuje:
 - pokrivanje finansijskih obaveza u slučaju otpuštenja radnika u rudnicima,
 - novčane poticaje za dobrovoljnu tranziciju radne snage,
 - produktivne mjere za podršku tranziciji radnika (prekvalifikacija, prelazak na alternativna radna mjesta),
 - produktivne mjere za ostale pogođene nezaposlene radnike u regijama uglja i podršku za angažman lokalnih zajednica,
 - podršku lokalnim zajednicama s ciljem smanjenja negativnih uticaja na lokalnu ekonomiju uzrokovanu postepenim smanjenjem eksploatacije uglja i smanjenja mogućnost veće nezaposlenosti,
 - jačanje kapaciteta lokalnih i kantonalnih službi za zapošljavanje.

U svrhu pružanja institucionalne podrške pripremi strateških dokumenata i projektima pravedne tranzicije u Federaciji BiH, neophodno će biti da Vlada Federacije Bosne i Hercegovine imenuje Interresornu ministarsku komisiju - Upravljački odbor Federacije BiH koju bi sačinjavali predstavnici Ureda premijera Federacije BiH, Federalnog ministarstva finansija/Federalnog ministarstva financija, Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije, Federalnog ministarstva rada i socijalne politike, Federalnog ministarstva

prostornog uređenja, Federalnog ministarstva okoliša i turizma, Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva i Federalnog ministarstva prometa i komunikacija.

Interresorna ministarska komisija - Upravljački odbor Federacije BiH, imao bi primarnu ulogu u definisanju aktivnosti i odgovornosti različitih resora u implementaciji strateških dokumenata, programa i politika vezanih za proces pravedne tranzicije na prostoru Federacije BiH, te bi vršio i ulogu koordinacije između nadležnih federalnih i kantonalnih ministarstava i lokalnih organa vlasti kao i javnih kompanija uključenih u proces tranzicije. U realizaciji procesa pravedne tranzicije na prostoru Federacije BiH i u pripremi investicionog Projekta pravedne tranzicije Svjetske banke, obavezna je i maksimalna uključenost ovlaštenih predstavnika Elektroprivrede BiH, RMU Zenica d.o.o. -Zenica, RU "Kreka" d.o.o. – Tuzla, RMU "Kakanj" d.o.o. - Kakanj i Rudnika mrkog uglja „Banovići“ d.d. Banovići koji su direktno uključeni i kojima će u procesu tranzicije biti osigurana podrška od implementacije projekta.

Nakon izrade i usvajanja navedenih dokumenata, a koji će obrađivati i određene aktivnosti podnešene inicijative, uvaženog zastupnika Admira Čavalića, u Predstavničkom domu Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, bit će jasnije određeni pravci zajedničkog djelovanja u narednom periodu i Vlada Federacije BiH će postupiti u skladu sa tim aktima.

V. broj: 413 /2026
18.03.2026. godine
Sarajevo

Broj: 03-04-859-11/2025
Sarajevo, 18.03.2026. godine

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
**PARLAMENT FEDERACIJE
SARAJEVO**

**PARLAMENT FEDERACIJE
BOSNE I HERCEGOVINE**

Primljeno:		23-03-2026	
Org. jed.	Broj	Priloga	Vrijednost
05/1	-02-	294	/25

- Zastupnički dom-

PREDMET: IZJAŠNENJE VLADE FEDERACIJE BIH

Poštovani,

Na temelju članka 51. Poslovnika o radu Vlade Federacije Bosne i Hercegovine - Prečišćeni tekst - („Službene novine Federacije BiH“, br. 6/10, 37/10, 62/10, 39/20 i 67/21), Vlada Federacije Bosne i Hercegovine je, nakon razmatranja Inicijative za formiranje Fonda za pravednu tranziciju rudarskih područja, koju je podnio Admir Čavalić, zastupnik u Zastupničkom domu Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, na 68. sjednici održanoj 18.03.2026. godine, utvrdila Izjašnjenje koje u privitku dostavljam.

S poštovanjem,

PREMIJER

Nermin Nikšić

CO: **FEDERALNO MINISTARSTVO ENERGIJE, RUDARSTVA I INDUSTRIJE**
gosp. Vedran Lakić, ministar

Privitak: kao u tekstu

Na temelju članka 51. Poslovnika o radu Vlade Federacije Bosne i Hercegovine - Prečišćeni tekst - („Službene novine Federacije BiH“, br. 6/10, 37/10, 62/10, 39/20 i 67/21), a u vezi s člankom 116. Poslovnika Zastupničkom domu Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br: 69/07, 2/08, 26/20 i 13/24), nakon razmatranja Inicijative za formiranje Fonda za pravednu tranziciju rudarskih područja, koju je podnio Admir Čavalić, zastupnik u Zastupničkom domu Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, Vlada Federacije Bosne i Hercegovine je na 68. sjednici održanoj 18.03.2026. godine, utvrdila sljedeće

IZJAŠNENJE

Vlada Federacije Bosne i Hercegovine istječe da će ponuđenu inicijativu koju je podnio Admir Čavalić, zastupnik u Zastupničkom domu Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine razmotriti nakon što se donesu određene strategije koje su u fazi izrade u Federalnom ministarstvu energije, rudarstva i industrije i izvrši cjelokupnu analizu opravdanosti ovakvog fonda te mogućnošću punjenja istog.

Obrazloženje

Dostavljena zastupnička inicijativa zastupnika u Zastupničkom domu Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, Admira Čavalića, a koja je Vladi Federacije Bosne i Hercegovine dostavljena aktom predsjedatelja Zastupničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine broj: 05/1-02-294/25 od 17.06.2025. godine, glasi:

„Prema Vladi Federacije Bosne i Hercegovine predlažem formiranje Fonda za pravednu tranziciju rudarskih područja kako bi se olakšala ekonomska transformacija tih regija“.

Obrazloženje: Pravedna tranzicija energetskeg sektora predstavlja plansko upravljanje kratkoročnim i dugoročnim finansijskim troškovima/investicionim ulaganjima u postepeno ukidanje ugljena, a usporedo osiguranje učinkovitog sustava socijalne sigurnosti, iznalaženje realne i adekvatne alternative za sigurnu opskrbu energijom sukladno raspoloživim resursima i uspješnu promjenu ekonomske strukture regiona bogatim ugljenom, a sve to kroz nacionalno utvrđene strateške ciljeve, nacionalno, regionalno i lokalno dobro osmišljene mjere, pripremljene lokalne i regionalne investicione planove i gospodarske pravce razvoja, kao i razvoja novog kolektivnog i kulturnog identiteta. Proces pravedne tranzicije u državama bogatim ugljenom je dugoročan proces i zahtijeva ogromna finansijska sredstva za uspješno realiziranje. Europska Unija je osigurala Fond za pravednu tranziciju koji mogu koristiti samo države članice EU kao nepovratnu pomoć za regije pogođene procesom pravedne tranzicije. Obzirom da Bosna i Hercegovina nije članica EU jedina dostupna sredstva koja osigurava EU odnose se na sredstva koja se mogu koristiti u vidu dugoročnih povoljnih kredita koje plasiraju odabrane banke. U proces pravedne tranzicije neophodno je da budu uključeni, svatko iz svoje nadležnosti, federalni i županijski upravni organi, lokalne zajednice, EP BiH, sindikati rudnika, i kako bi se na vrijeme osigurala socijalna i ekonomska zaštita ljudi, zaštita imovine, osigurao što manji negativni utjecaj na okoliš, lokalnu zajednicu i širi društveno-ekonomski kontekst regiona. Sukladno navedenom, šaljem inicijativu za formiranje Fonda

za pravednu tranziciju na nivou FBiH kao entiteta unutar Bosne i Hercegovine. Unaprijed zahvalan na odgovoru na ovu inicijativu.

- Vlada Federacije Bosne i Hercegovine je na 59. redovitoj sjednici održanoj 30.07.2025. godine, usvojila Prijedlog Zakona o rudarstvu Federacije Bosne i Hercegovine, o kojem bi se trebalo raspravljati u Parlamentu Federacije BiH.
- Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije je izradilo Nacrt zakona o zatvaranju RMU „Zenica“ d.o.o. Zenica i dostavilo Vladi Federacije BiH na usvajanje.
- Obzirom da se na razini Bosne i Hercegovine ne vode aktivnosti na izradi Strategije pravedne tranzicije energetskog sektora, Vlada Federacije BiH je na prijedlog Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije na svojoj 33. sjednici održanoj 30.04.2024. godine, donijela Odluku o izradi Strategije pravedne tranzicije energetskog sektora Federacije BiH do 2030. godine sa projekcijom do 2050. godine („Službene novine Federacije BiH“ broj 33/24).
- Donesena je Odluka o izradi Energetske strategije Federacije BiH za razdoblje 2025 - 2035. godine, sa projekcijom do 2055. godine, broj: 2094/2024, od 30.12.2024. godine; Formirana je Radna grupa za izradu Projektnog zadatka za izradu Energetske strategije Federacije BiH za razdoblje 2025 - 2035. godine, sa projekcijom do 2055. godine. Dostavljena je informacija o Projektnom zadatku za izradu Energetske strategije, Vladi Federacije BiH, na razmatranje i usvajanje, zajedno sa Projektnim zadatkom za izradu Energetske strategije, i sa kriterijima odabira pružatelja usluga i osoblja.
- U listopadu 2024. godine, Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije je izradilo: Plan uključivanja zainteresiranih strana (PUZS) za Pravednu tranziciju u odabranim regijama ugljena u Bosni i Hercegovini; Okvir okolišnog i socijalnog upravljanja (ESMF) za Pravednu tranziciju u odabranim regijama bogatim ugljenom u Bosni i Hercegovini i Okvir za korištenje zemljišta i obnovu sredstava za život (LULRF) za Pravednu tranziciju u odabranim regijama bogatim ugljenom u Bosni i Hercegovini u formi Nacrta.

Strategija pravedne tranzicije predstavljat će instrument na federalnoj razini čiji je cilj da postepeno prelazi na gospodarstvo s niskom emisijom stakleničkih plinova, kroz međusektorske aktivnosti (građevinarstvo, saobraćaj, poljoprivredu, proizvodnu industriju novijih generacija, nove tehnologije i dr.), iznađe najbolji način i mogućnosti dugoročnog zapošljavanja radnika i rješavanja socijalnog aspekta ugroženih tranzicijom, svih onih koji su ostali bez posla zatvaranjem rudnika ugljena i uopće radnog stanovništva u regijama u kojim je ugljen bio nositelj razvoja gospodarstva. Izradom i usvajanjem Strategijom pravedne tranzicije identifikuju se ciljevi i utvrđuju mjere potrebne za realiziranje ciljeva, kako bi se osigurao pravedan, pošten i podržavajući tretman radnika i lokalnih zajednica i širih regiona koje su zahvaćene i uvjetno rečeno oštećene u ovoj tranziciji.

Na 34. sjednici Vlade Federacije BiH, održanoj 14.05.2024. godine, Vlada Federacije BiH je usvojila Informaciju o poduzimanju mjera na aktivnostima pravedne tranzicije u regijama bogatim ugljenom.

Proces pravedne tranzicije iziskuje ogromna finansijska sredstva koja je potrebno osigurati i dugoročno implementirati. Bosna i Hercegovina nije sposobna finansijski provesti proces tranzicije i ovisna je od finansijskih fondova EU koji su namjenski utemeljeni za proces dekarbonizacije EU i zemalja zapadnog Balkana.

EU putem svojih namjenskih fondova financira procese pravedne tranzicije za države članice EU, dok za države koje nisu članice financiranje projekata i procesa pravedne tranzicije moguće je ostvariti samo putem posebno odvojenih finansijskih donacija koje se prvenstveno odnose na tehničku pomoć za pripremu procesa pravedne tranzicije. Jedina raspoloživa finansijska sredstva koja je moguće ostvariti za implementaciju pravedne tranzicije u državama Zapadnog Balkana su sredstva iz povoljnih kredita koje plasiraju investicione banke a koja je EU predvidjela za ove namjene.

Na zahtjev Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa (MVTEO) BiH, od listopada 2021. do travnja 2023. godine Svjetska banka je provela projekat pripreme Mape puta za pravednu tranziciju u regijama ugljena Bosne i Hercegovine. Metodološki okvir Svjetske banke za tranziciju sektora ugljena s jedne strane razmatra aktivnosti i politike direktno vezane za klimatske promjene i tranziciju energetskog sektora, dok, istovremeno, s druge strane uzima u obzir i kontekst šire društvene pravednosti tranzicije, uviđajući hitnost rješavanja trenutnih potreba za novim radnim mjestima, pristupom boljim uslugama, programima socijalne zaštite, itd.

Kao dio podrške pravednoj tranziciji u regijama ugljena u Federaciji BiH, usporedo sa izradom Mape puta, Svjetska banka je, u dogovoru sa nadležnim institucijama i kompanijama, krenula u pripremu investicionog Projekta pravedne tranzicije u Federaciji BiH fokusiranog na rudnike RMU "Zenica" d.o.o. - Zenica, RMU "Kakanj" d.o.o. – Kakanj, RU "Kreka" d.o.o. –Tuzla i RMU "Banovići" d.d. Banovići (u daljnjem tekstu: Projekat).

Projekat Svjetske banke predstavlja samo prvi korak u složenom procesu tranzicije u regijama ugljena u Federaciji BiH. Kako bi se proces tranzicije u potpunosti implementirao, imajući u vidu njegove ukupne troškove, pored partnerstva sa Svjetskom bankom i drugim međunarodnim razvojnim institucijama u budućnosti će se morati razmotriti različiti vidovi partnerstva između javnog i privatnog sektora uključujući i druge međunarodne finansijske institucije.

Investicionim Projektom Svjetske banke predviđene su sljedeće komponente:

- uspostava institucionalne podrške svih razina vlasti koji će implementirati i podržati proces pravedne tranzicije u lokalnim zajednicama i regijama gdje je proizvodnja ugljena aktivna,
- analiza i dubinska procjena primjenljivosti postojeće zakonske regulative i zahtjevi za izmjene i dopune u službi uspješnog pristupa pravednoj tranziciji,
- prenamjena zemljišta na aktivnim i neaktivnim rudničkim površinama za buduću alternativnu produktivnu uporabu,
- instaliranje postrojenja za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora,
- podršku tranziciji radne snage koja uključuje:
 - pokrivanje finansijskih obveza u slučaju otpuštenja radnika u rudnicima,
 - novčane poticaje za dobrovoljnu tranziciju radne snage,
 - produktivne mjere za podršku tranziciji radnika (prekvalifikacija, prelazak na alternativna radna mjesta),
 - produktivne mjere za ostale pogođene neuposlene radnike u regijama ugljena i podršku za angažman lokalnih zajednica,
 - podršku lokalnim zajednicama s ciljem smanjenja negativnih utjecaja na lokalnu ekonomiju uzrokovanu postepenim smanjenjem eksploatacije ugljena i smanjenja mogućnost veće neuposlenosti,
 - jačanje kapaciteta lokalnih i kantonalnih službi za zapošljavanje.

U svrhu pružanja institucionalne podrške pripremi strateških dokumenata i projektima pravedne tranzicije u Federaciji BiH, neophodno će biti da Vlada Federacije Bosne i Hercegovine imenuje Interresorno ministarsko povjerenstvo - Upravljački odbor Federacije BiH koju bi sačinjavali predstavnici Ureda premijera Federacije BiH, Federalnog ministarstva finansija/Federalnog ministarstva financija, Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije, Federalnog ministarstva rada i socijalne politike, Federalnog ministarstva

prostornog uređenja, Federalnog ministarstva okoliša i turizma, Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva i Federalnog ministarstva prometa i komunikacija.

Interresorno ministarsko povjerenstvo - Upravljački odbor Federacije BiH, imao bi primarnu ulogu u definiranju aktivnosti i odgovornosti različitih resora u implementaciji strateških dokumenata, programa i politika vezanih za proces pravedne tranzicije na prostoru Federacije BiH, te bi vršio i ulogu koordinacije između nadležnih federalnih i županijskih ministarstava i lokalnih organa vlasti kao i javnih kompanija uključenih u proces tranzicije. U realiziranju procesa pravedne tranzicije na prostoru Federacije BiH i u pripremi investicionog Projekta pravedne tranzicije Svjetske banke, obvezna je i maksimalna uključenost ovlaštenih predstavnika Elektroprivrede BiH, RMU Zenica d.o.o. -Zenica, RU "Kreka" d.o.o. – Tuzla, RMU "Kakanj" d.o.o. - Kakanj i Rudnika mrkog uglja „Banovići“ d.d. Banovići koji su direktno uključeni i kojima će u procesu tranzicije biti osigurana podrška od implementacije projekta.

Nakon izrade i usvajanja navedenih dokumenata, a koji će obrađivati i određene aktivnosti podnesene inicijative uvaženog zastupnika Admira Čavalića, u Zastupničkom domu Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, bit će jasnije određeni pravci zajedničkog djelovanja u narednom razdoblju i Vlada Federacije BiH će postupiti sukladno tim aktima.

V. broj: 413 /2026
18.03.2026. godine
Sarajevo

Број: 03-04-859-11/2025
Сарајево, 18.03.2026. године

**ПАРЛАМЕНТ ФЕДЕРАЦИЈЕ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

- Представнички дом-

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
**PARLAMENT FEDERACIJE
SARAJEVO**

Primijeno:		23 -03- 2026	
Org. jed.	Broj	Priloga	Vrijednost
05/1	-02-	294	/25

ПРЕДМЕТ: ИЗЈАШЊЕЊЕ ВЛАДЕ ФЕДЕРАЦИЈЕ БИХ

Поштовани,

На основу члана 51. Пословника о раду Владе Федерације Босне и Херцеговине - Пречишћени текст - („Службене новине Федерације БиХ“, бр. 6/10, 37/10, 62/10, 39/20 и 67/21), Влада Федерације Босне и Херцеговине је, након разматрања Иницијативе за формирање Фонда за праведну транзицију рударских подручја, коју је поднио Адмир Чавалић, посланик у Представничком дому Парламента Федерације Босне и Херцеговине, на 68. сједници одржаној 18.03.2026. године, утврдила Изјашњење које у прилогу достављам.

С поштовањем,

ПРЕМИЈЕР

Нермин Никшић

СО: ФЕДЕРАЛНО МИНИСТАРСТВО ЕНЕРГИЈЕ, РУДАРСТВА И ИНДУСТРИЈЕ
госп. Ведран Лакић, министар

Прилог: као у тексту

На основу члана 51. Пословника о раду Владе Федерације Босне и Херцеговине - Пречишћени текст - („Службене новине Федерације БиХ“, бр. 6/10, 37/10, 62/10, 39/20 и 67/21), а у вези с чланом 116. Пословника Представничког дома Парламента Федерације Босне и Херцеговине („Службене новине Федерације БиХ“, бр: 69/07, 2/08, 26/20 и 13/24), након разматрања Иницијативе за формирање Фонда за праведну транзицију рударских подручја, коју је поднио Адмир Чавалић, посланик у Представничком дому Парламента Федерације Босне и Херцеговине, Влада Федерације Босне и Херцеговине је на 68. сједници одржаној 18.03.2026. године, утврдила слjedeће

ИЗЈАШЊЕЊЕ

Влада Федерације Босне и Херцеговине истиче да ће понуђену иницијативу коју је поднио Адмир Чавалић, посланик у Представничком дому Парламента Федерације Босне и Херцеговине размотрити након што се донесу одређене стратегије које су у фази израде у Федералном министарству енергије, рударства и индустрије и изврши cjелокупну анализу оправданости оваквог фонда те могућношћу пуњења истог.

Образложење

Достављена заступничка иницијатива заступника у Представничком дому Парламента Федерације Босне и Херцеговине Адмира Чавалића, а која је Влади Федерације Босне и Херцеговине достављена актом председатеља Заступничког дома Парламента Федерације Босне и Херцеговине број: 05/1-02-294/25 од 17.06.2025. године, гласи:

„Према Влади Федерације Босне и Херцеговине предлажем формирање Фонда за праведну транзицију рударских подручја како би се олакшала економска трансформација тих регија“.

Образложење: Праведна транзиција енергетског сектора представља планско управљање краткорочним и дугорочним финансијским трошковима/инвестиционим улагањима у постепено укидање угља а упоредо обезбјеђење ефикасног система социјалне сигурности, изналажење реалне и адекватне алтернативе за сигурно снабдијевање енергијом у складу са расположивим ресурсима и успјешну промјену економске структуре региона богатим угљем, а све то кроз национално утврђене стратешке циљеве, национално, регионално и локално добро осмишљене мјере, припремљене локалне и регионалне инвестиционе планове и привредне правце развоја, као и развоја новог колективног и културног идентитета. Процес праведне транзиције у државама богатим угљем је дугорочан процес и захтијева огромна финансијска средства за успјешну реализацију. Еуропска Унија је обезбједила Фонд за праведну транзицију који могу користити само државе чланице ЕУ као неповратну помоћ за регије погођене процесом праведне транзиције. Обзиром да Босна и Херцеговина није чланица ЕУ једина доступна средства која обезбјеђује ЕУ односе се на средства која се могу користити у виду дугорочних повољних кредита које пласирају одабране банке. У процес праведне транзиције неопходно је да буду

укључени, свако из своје надлежности, федерални и кантонални управни органи, локалне заједнице, ЕП БиХ, синдикати рудника, и како би се на вријеме осигурала социјална и економска заштита људи, заштита имовине, осигурао што мањи негативни утицај на околиш, локалну заједницу и шири друштвено-економски контекст региона. У складу са наведеним, шаљем иницијативу за формирање Фонда за праведну транзицију на нивоу ФБиХ као ентитета унутар Босне и Херцеговине. Унапријед захвалан на одговору на ову иницијативу.

- Влада Федерације Босне и Херцеговине је на 59. редовној сједници одржаној 30.07.2025. године, усвојила Приједлог Закона о рударству Федерације Босне и Херцеговине, о којем би се требало расправљати у Парламенту Федерације БиХ.
- Федерално министарство енергије, рударства и индустрије је израдило Нацрт закона о затварању РМУ „Зеница“ д.о.о. Зеница и доставило Влади Федерације БиХ на усвајање.
- Обзиром да се на нивоу Босне и Херцеговине не воде активности на изради Стратегије праведне транзиције енергетског сектора, Влада Федерације БиХ је на приједлог Федералног министарства енергије, рударства и индустрије на својој 33. сједници одржаној 30.04.2024. године, донијела Одлуку о изради Стратегије праведне транзиције енергетског сектора Федерације БиХ до 2030. године са пројекцијом до 2050. године („Службене новине Федерације БиХ“ број 33/24).
- Донесена је Одлука о изради Енергетске стратегије Федерације БиХ за период 2025.- 2035. године, са пројекцијом до 2055. године, број: 2094/2024, од 30.12.2024. године; Формирана је Радна група за израду Пројектног задатка за израду Енергетске стратегије Федерације БиХ за период 2025.- 2035. године, са пројекцијом до 2055. године. Достављена је информација о Пројектном задатку за израду Енергетске стратегије, Влади Федерације БиХ, на разматрање и усвајање, заједно са Пројектним задатком за израду Енергетске стратегије, и са критеријима одабира пружаоца услуга и особља.
- У октобру 2024. године, Федерално министарство енергије, рударства и индустрије је израдило: План укључивања заинтересираних страна (ПУЗС) за Праведну транзицију у одабраним регијама угља у Босни и Херцеговини; Оквир околишног и социјалног управљања (ЕСМФ) за Праведну транзицију у одабраним регијама богатим угљем у Босни и Херцеговини и Оквир за кориштење земљишта и обнову средстава за живот (ЛУЛРФ) за Праведну транзицију у одабраним регијама богатим угљем у Босни и Херцеговини у форми Нацрта.

Стратегија праведне транзиције представљаће инструмент на федералном нивоу чији је циљ да постепено прелази на привреду с ниском емисијом стакленичких плинова, кроз међусекторске активности (грађевинарство, саобраћај, пољопривреду, производну индустрију новијих генерација, нове технологије и др.), изнађе најбољи начин и могућности дугорочног запошљавања радника и рјешавања социјалног аспекта угрожених транзицијом, свих оних који су остали без посла затварањем рудника угља и уопште радног становништва у регијама у којим је угаљ био носилац развоја привреде. Израдом и усвајањем Стратегијом праведне транзиције идентификују се циљеви и утврђују мјере потребне за реализацију циљева, како би се осигурао праведан, поштен и подржавајући третман радника и локалних заједница и ширих региона које су захваћене и условно речено оштећене у овој транзицији.

На 34. сједници Владе Федерације БиХ, одржаној 14.05.2024. године, Влада Федерације БиХ је усвојила Информацију о подузимању мјера на активностима праведне транзиције у регијама богатим угљем.

Процес праведне транзиције изискује огромна финансијска средства која је потребно обезбједити и дугорочно имплементирати. Босна и Херцеговина није способна финансијски провести процес транзиције и зависна је од финансијских

фондова ЕУ који су намјенски основани за процес декарбонизације ЕУ и земаља западног Балкана.

ЕУ путем својих намјенских фондова финансира процесе праведне транзиције за државе чланице ЕУ, док за државе које нису чланице финансирање пројеката и процеса праведне транзиције могуће је остварити само путем посебно одвојених финансијских донација које се првенствено односе на техничку помоћ за припрему процеса праведне транзиције. Једина расположива финансијска средства која је могуће остварити за имплементацију праведне транзиције у државама Западног Балкана су средства из повољних кредита које пласирају инвестиционе банке а која је ЕУ предвидјела за ове намјене.

На захтјев Министарства вањске трговине и економских односа (МВТЕО) БиХ, од октобра 2021. до априла 2023. године Свјетска банка је провела пројекат припреме Мапе пута за праведну транзицију у регијама угља Босне и Херцеговине. Методолошки оквир Свјетске банке за транзицију сектора угља с једне стране разматра активности и политике директно везане за климатске промјене и транзицију енергетског сектора, док, истовремено, с друге стране узима у обзир и контекст шире друштвене праведности транзиције, увиђајући хитност рјешавања тренутних потреба за новим радним мјестима, приступом бољим услугама, програмима социјалне заштите, итд.

Као дио подршке праведној транзицији у регијама угља у Федерацији БиХ, упоредо са израдом Мапе пута, Свјетска банка је, у договору са надлежним институцијама и компанијама, кренула у припрему инвестиционог Пројекта праведне транзиције у Федерацији БиХ фокусираног на руднике РМУ "Зеница" д.о.о. - Зеница, РМУ "Какањ" д.о.о. – Какањ, РУ "Крека" д.о.о. – Тузла и РМУ "Бановићи" д.д. Бановићи (у даљем тексту: Пројекат).

Пројекат Свјетске банке представља само први корак у сложеном процесу транзиције у регијама угља у Федерацији БиХ. Како би се процес транзиције у потпуности имплементирао, имајући у виду његове укупне трошкове, поред партнерства са Свјетском банком и другим међународним развојним институцијама у будућности ће се морати размотрити различити видови партнерства између јавног и приватног сектора укључујући и друге међународне финансијске институције.

Инвестиционим Пројектом Свјетске банке предвиђене су сљедеће компоненте:

- успостава институционалне подршке свих нивоа власти који ће имплементирати и подржати процес праведне транзиције у локалним заједницама и регијама гдје је производња угља активна,
- анализа и дубинска процјена примјенљивости постојеће законске регулативе и захтјеви за измјене и допуне у служби успјешног приступа праведној транзицији,
- пренамјена земљишта на активним и неактивним рудничким површинама за будућу алтернативну продуктивну употребу,
- инсталација постројења за производњу енергије из обновљивих извора,
- подршку транзицији радне снаге која укључује:
 - покривање финансијских обавеза у случају отпуштења радника у рудницима,
 - новчане потицаје за добровољну транзицију радне снаге,
 - продуктивне мјере за подршку транзицији радника (преквалификација, прелазак на алтернативна радна мјеста),

- продуктивне мјере за остале погођене незапослене раднике у регијама угља и подршку за ангажман локалних заједница,
- подршку локалним заједницама с циљем смањења негативних утицаја на локалну економију узроковану постепеним смањењем експлоатације угља и смањења могућност веће незапослености,
- јачање капацитета локалних и кантоналних служби за запошљавање.

У сврху пружања институционалне подршке припреми стратешких докумената и пројектима праведне транзиције у Федерацији БиХ, неопходно ће бити да Влада Федерације Босне и Херцеговине именује Интерресорну министарску комисију - Управљачки одбор Федерације БиХ коју би сачињавали представници Уреда премијера Федерације БиХ, Федералног министарства финансија/Федералног министарства финансија, Федералног министарства енергије, рударства и индустрије, Федералног министарства рада и социјалне политике, Федералног министарства просторног уређења, Федералног министарства околиша и туризма, Федералног министарства пољопривреде, водопривреде и шумарства и Федералног министарства промета и комуникација.

Интерресорна министарска комисија - Управљачки одбор Федерације БиХ, имао би примарну улогу у дефинисању активности и одговорности различитих ресора у имплементацији стратешких докумената, програма и политика везаних за процес праведне транзиције на простору Федерације БиХ, те би вршио и улогу координације између надлежних федералних и кантоналних министарстава и локалних органа власти као и јавних компанија укључених у процес транзиције. У реализацији процеса праведне транзиције на простору Федерације БиХ и у припреми инвестиционог Пројекта праведне транзиције Свјетске банке, обавезна је и максимална укљученост овлаштених представника Електропривреде БиХ, РМУ Зеница д.о.о. -Зеница, РУ "Крека" д.о.о. – Тузла, РМУ "Какањ" д.о.о. - Какањ и Рудника мрког угља „Бановићи“ д.д. Бановићи који су директно укључени и којима ће у процесу транзиције бити осигурана подршка од имплементације пројекта.

Након израде и усвајања наведених докумената, а који ће обрађивати и одређене активности поднешене иницијативе, уваженог заступника Адмира Чавалића, у Представничком дому Парламента Федерације Босне и Херцеговине, бит ће јасније одређени правци заједничког дјеловања у наредном периоду и Влада Федерације БиХ ће поступити у складу са тим актима.

В. број: 413 /2026
18.03.2026. године
Сарајево

ПРЕМИЈЕР
Нермин Никшић